

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2Co/262/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 812214604
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 04. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Muránska
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:812214604.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Mariany Muránskej a sudcov JUDr. Jozefa Angeloviča a JUDr. Daniely Babinovej v právnej veci žalobcu EOS KSI Slovensko, s.r.o., Pajštúnska 5, Bratislava, zastúpeného TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., Pajštúnska 5, Bratislava, proti žalovaným: 1/ T. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. XXX, 2/ L. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. XXX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaných Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Važecká 16, Prešov, zastúpeného JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom vo Svidníku, Ul. Sov. hrdinov 66, o zaplatenie 131,88 Eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Vranov n/Topľou zo dňa 09.04.2013 č.k. 9C 20/2013 - 51 takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Nepriznáva účastníkom náhradu trov odvolacieho konania.

Vedľajšiemu účastníkovi priznáva náhradu trov odvolacieho konania vo výške 29,29 Eur a žalobca je povinný ju zaplatiť JUDr. Igorovi Šafrankovi, advokátovi, do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa žalobu zamietol, žalovaným náhradu trov konania nepriznal a žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania vo výške 58,58 Eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

V dôvodoch rozhodnutia súd prvého stupňa poukázal na to, že právny režim predbežne formulovanej štandardnej zmluvy by mal dopadať aj na nadväzujúce úkony vykonané medzi dodávateľom a spotrebiteľom. Dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku, ktoré boli podpísané žalovanými v 1. a 2. rade, majú nepochybne charakter predtlačných formulárových zmlúv, obsah ktorých nemohli žalovaní ovplyvniť, preto aj tieto dohody majú charakter spotrebiteľských zmlúv, lebo nadväzujú na predchádzajúce dojednania spotrebiteľského charakteru s právnym predchodcom žalobcu. Súd prvého stupňa vyhodnotil zámer žalobcu dosiahnuť vymožitelnosť pohľadávky podpísaním týchto dohôd so žalovanými, ako nekalú obchodnú prax, pretože boli naplnené zákonné znaky tohto zákonného inštitútu a to nedostatok odbornej starostlivosti na strane žalobcu, ako aj potenciálne riziko, že takéto konanie naruší správanie spotrebiteľa. Žalobca pritom sám vyhľadal žalovaných v mieste ich trvalého bydliska. Žalobcom uplatnené právo v danej právnej veci je právom, ktoré si uplatňuje po použití nekalej obchodnej praxe a keďže ide o výkon práva v rozpore s dobrými mravmi, súd prvého stupňa neposkytol ochranu takto uplatnenému právu a za súčasného vznesenia námietky premlčania žalovanými a vedľajším účastníkom, žalobu ako nedôvodnú zamietol. Zdôraznil, že ku dňu 24.09.2007

došlo k zosplatneniu úveru a pri všeobecnej trojročnej premlčacej dobe, táto uplynula 25.09.2010 s tým, že uznanie tohto dlhu bolo vykonané ešte 21.05.2010. Žaloba vo veci samej však bola podaná na súde prvého stupňa až 19.12.2012.

O trovách konania účastníkov a vedľajšieho účastníka rozhodol súd prvého stupňa podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 93 ods. 4 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca, ktorý navrhol rozsudok zmeniť tak, aby žalobe bolo vyhovené, zároveň uplatnil aj náhradu vzniknutých trov konania. V dôvodoch odvolania žalobca poukázal na to, že 21.05.2010 žalovaní podpísali dohodu o uznaní splátkového kalendára a uznaní záväzku, keď táto dohoda spĺňa všetky náležitosti, ktoré zákon vyžaduje pre platnosť uznania dlhu zo strany dlžníka, má písomnú formu, vyplýva z nej dôvod vzniku pohľadávky, výška pohľadávky a prísľub dlžníka tento dlh zaplatiť. Obsahom dohody je aj uznanie dlhu zo strany žalovaného ako právny inštitút zakotvený v Občianskom zákonníku, pričom právnym následkom tohto uznania je prerušenie plynutia premlčacej doby. To znamená, že doba, ktorá dovtedy uplynula sa stáva právne bezvýznamnou a začne plynúť nová 10-ročná premlčacia doba a to priamo zo zákona. Zákon nevyžaduje, aby dlžník mal v čase uznania vedomosť o premlčaní dlhu, právny účinok v spojení s uznaním práva, ktorý predpokladá § 110 ods. 1 druhá veta OZ, teda prerušenie plynutia pôvodnej premlčacej doby a začiatok plynutia novej 10-ročnej premlčacej doby v tomto prípade nastal. Preto sa žalovaní nemôžu brániť námietkou premlčania. Z dokazovania nie je zrejmé, ako súd dospel k záveru, že dohoda o splátkach medzi veriteľom a dlžníkom v čase, keď pohľadávka nebola premlčaná, je nekalá obchodná praktika. Žalobca mal možnosť sa v tom čase domáhať zaplatenia pohľadávky na súde, čím by sa táto navýšila o trovy konania. Žalovaní sa však rozhodli dohodu podpísať a uhrádzať pohľadávku v splátkach. Z toho vyplýva, že žalovaní si svoje postavenie v čase podpisu dohody nijako nezhoršili. Aj ochrana spotrebiteľa má podľa žalobcu svoje medze a nemožno ju chápať ako ochranu ľahkomyselnosti a nezodpovednosti spotrebiteľa. Súd neprihliadol na jednoznačný dôkaz, že žalovaní sa dohodli s veriteľom na splátkach a uznali svoj záväzok. Ide o bezbrehú a neodôvodnenú ochranu žalovaných ako spotrebiteľov a porušenie zásady rovnosti účastníkov konania. Taktiež žalobca nesúhlasí s rozhodnutím súdu o priznaní trov konania vedľajšiemu účastníkovi. Zdôrazňuje, že v súlade s § 142 O.s.p. sa vyžaduje účelnosť vynaložených trov a žalobca zastáva názor, že trovy konania vedľajšieho účastníka nie sú účelne vynaložené na uplatňovanie alebo bránenie práva. Pred zaslaním oznámenia o vstupe do konania združenie nemá žiadnu vedomosť o prejednávacom prípade a len z označenia účastníkov konania usudzuje, že ide o spotrebiteľskú vec. Bez vedomosti o predmete a stave konania je nemožné pripraviť sa na zastupovanie v konkrétnej veci a naplniť podstatu úkonu prevzatia a príprava právneho zastúpenia. Samotné združenie zároveň má vo svojich radoch členov, ktorí evidentne majú právnické vzdelanie a zároveň združenie má možnosť využívať určenú podporu ministerstva. V zmysle týchto dôvodov navrhol žalobca podanému odvolaniu vyhovieť.

K odvolaniu žalobcu sa vyjadril aj vedľajší účastník, ktorý navrhol rozsudok ako vecne správny potvrdiť a zároveň uplatnil náhradu trov odvolacieho konania. Zdôraznil, že masové uplatňovanie premlčaných pohľadávok v stotisícových prípadoch na všetkých súdoch SR za účelom nárastu úrokov a trov svojho právneho zastúpenia a spoliehanie sa, že priemerný spotrebiteľ nepozná pojem premlčania, nie je podľa vedľajšieho účastníka možné podporiť kladným súdnym rozhodnutím. Tri roky sú dostatočnou dobou na platné uzavretie splátkového kalendára so spotrebiteľom a následné prípadné uplatnenie nároku na súde. Podľa ich skúseností, sú oba tieto úkony pre žalobcu zatiaľ nedosiahnuteľné. Stotožňuje sa s argumentáciou súdu prvého stupňa ohľadom posúdenia dohody o uznaní záväzku a úhrade pohľadávky v splátkach. Pokiaľ ide o rozhodnutie o trovách konania, poukazuje v tejto súvislosti na rozhodovaciu činnosť krajských súdov ohľadom priznávania trov konania vedľajšiemu účastníkovi.

Odvolací súd prejednal vec podľa § 212 ods. 1,2 O.s.p., preskúmal rozsudok spolu s konaním, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu dôvodné nie je.

Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe, v tomto zákone ustanovenej (§ 100 až § 110).

Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je 3-ročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak bolo právo priznané právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného orgánu, premlčuje sa za 10 rokov odo dňa, keď sa malo podľa rozhodnutia plniť. Ak právo dlžník písomne uznal, čo do dôvodu i výšky, premlčuje sa za 10 rokov odo dňa, keď k uznaniu došlo; ak bola však v uznaní uvedená lehota na plnenie, plynie premlčacia doba od plynutia tejto lehoty.

Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, ktorými sú zmluvy uzatvorené podľa Občianskeho zákonníka alebo Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzatvárajú vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje. Aj na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, sa primerane použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Ako plynie z obsahu spisu, dňa 21.05.2010 boli medzi žalobcom a žalovanými v 1. a 2. rade uzatvorené Dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku, ktorý vznikol na základe zmluvy uzatvorenej s pôvodným veriteľom GE Money zo dňa 18.09.2006 s tým, že dlžná suma pozostáva z istiny 107,58 Eur s prísl. Žalovaná v 2. rade uzatvárala túto dohodu ako osoba pristupujúca k záväzku podľa § 533 a nasl. zákona č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov. Obsahom týchto zmlúv je spomínané uznanie záväzku v rozsahu istiny 107,58 Eur s prísl. s tým, že prehlásenie dlžníkov o vedomosti o premlčaní dlhu je uvedené v bode 3.1., pričom nebolo zistené, aby dlžníci boli poučení o právnych dôsledkoch takejto dohody, ktorá zároveň obsahuje aj formu splatenia záväzku, rozhodcovskú doložku v prípade riešenia sporov a záverečné ustanovenia.

Predmetné Dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku spĺňajú v súčasnom štádiu konania všetky predpoklady preto, aby boli podriadené pod článok 3 ods. 2 Smernice č. 93/13/EHS, pretože ide o typické predformulované štandardné zmluvy a nebolo zistené, že by jednotlivé podmienky uvedené v zmluvách boli so žalovanými ako spotrebiteľmi individuálne dohodnuté.

Ak by aj v zmysle argumentácie žalobcu v čase uzatvárania dohody o uznaní dlhu predmetná pohľadávka ešte premlčaná nebola, nemožno napriek uvedenému, tieto dohody uznať ako platný právny úkon a to s poukazom na nekalú obchodnú prax, ktorá bola voči žalovanými ako spotrebiteľmi aplikovaná zo strany zástupcu žalobcu pri uzatváraní predmetných dohôd. Ako už bolo spomínané, ide nepochybne o formulárové zmluvy, ktorých obsah žalovaní ako spotrebiteľia ovplyvniť nemohli a podpisom takejto dohody došlo k predĺženiu premlčacej lehoty z pôvodnej doby 3 rokov na 10-ročnú premlčaciu lehotu uvedenú v § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Stalo sa tak evidentne bez objektívnej vedomosti žalovaných ako spotrebiteľov a nebolo zistené, že by o zmene tohto právneho režimu premlčania dlhu zo strany žalobcu boli upozornení, pričom takáto zmena je zjavne v neprospech spotrebiteľov.

Predĺženie premlčacej doby je zjavne nevýhodné vo vzťahu k žalovaným ako k spotrebiteľom, ide o konanie, ktoré smeruje k spôsobeniu nerovnováhy vo vzťahu medzi žalobcom ako dodávateľom a žalovanými, pokiaľ sa podpis takejto dohody nesprievádza s riadnym vysvetlením a poučením zo strany žalobcu vo vzťahu k žalovaným, aké právne následky má podpis spornej dohody. Tento záver platí aj v situácii, že predmetný dlh ešte premlčaný nebol.

Súd prvého stupňa napokon správne posúdil nárok žalobcu v nadväznosti na uplatnenú námietku premlčania a rozhodol správne pokiaľ žalobu zamietol. Bolo nepochybne zistené, že k zosplatneniu predmetného úveru došlo 24.09.2007, trojročná všeobecná premlčacia doba uplynula 25.09.2010, pričom žaloba bola na príslušnom súde prvého stupňa podaná až dňa 19.12.2012.

Správne je tiež rozhodnutie o trovách konania účastníkov a trovách konania vedľajšieho účastníka, a to v súlade s ustanovením §142 ods. 1 O.s.p. Vychádzajúc zo zásady úspechu v konaní, vzniklo žalovaným právo na náhradu trov, avšak títo trovy neuplatnili a rovnako vedľajší účastník, ktorý vystupoval v konaní na strane žalovaných, má nárok na náhradu trov, ktoré pozostávajú z odmeny právneho zástupcu za poskytnutú právnu pomoc. Takto vzniknuté trovy na strane vedľajšieho účastníka je potrebné považovať za účelne vynaložené trovy na bránenie práv žalovaných, ktorých v konaní vedľajší účastník podporoval. Nemožno sa pritom stotožniť s argumentáciou žalobcu o nadbytočnosti právneho zastupovania vedľajšieho účastníka z dôvodu, že vedľajší účastník je inštitúciou zriadenou na ochranu spotrebiteľa. V konaní má rovnaké práva a povinnosti ako účastník, čo je zrejmé z ustanovenia § 93 ods. 4 O.s.p., pričom tento právny predpis v ustanovení § 24 umožňuje účastníkovi dať sa zastúpiť v konaní zástupcom, ktorého si zvolí a takýmto zástupcom môže byť aj advokát. Pokiaľ ide o výšku trov vedľajšieho účastníka, táto bola súdom prvého stupňa určená správnym spôsobom.

Poukazujúc na všetky tieto dôvody odvolací súd rozsudok ako vecne správny potvrdil podľa § 219 O.s.p.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. Žalobca vzhľadom na výsledok odvolacieho konania nemá právo na náhradu trov a žalovaným v tomto konaní trovy nevznikli. V zmysle zásady úspechu v odvolacom konaní patrí náhrada trov vedľajšiemu účastníkovi, ktorý ich uplatnil za 1 úkon právnej pomoci a to vyjadrenie sa k odvolaniu zo dňa 12.11.2013. Za tento úkon právnej pomoci patrí právnenému zástupcovi vedľajšieho účastníka odmena vo výške 16,60 Eur (§ 10 ods. 1 vyhl. č. 655/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov). K tejto sume sa pripočítava aj tzv. režijný paušál vo výške 7,81 Eur (§ 16 ods. 3 citovanej vyhl.) a 20 % DPH v sume 4,88 Eur. Celková výška trov odvolacieho konania u vedľajšieho účastníka tak dosahuje sumu 29,29 Eur.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.